

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0823U101403

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 21-11-2023

**Статус:** Наказ про видачу диплома

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:** Наказ НМАУ № 225-а від 29 грудня 2023 року



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лю Сяосі --

2. Xiaoxi Liu

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1065-1168

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 025

**Назва наукової спеціальності:** Музичне мистецтво

**Галузь / галузі знань:** культура і мистецтво

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Музичне мистецтво

**Дата захисту:** 14-12-2023

**Спеціальність за освітою:** Музикознавство

**Місце роботи здобувача:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** 2886

**Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214188

**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214188

**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 18.41.11, 18.41.45.11, 18.41.51.13, 18.41.91

**Тема дисертації:**

1. Музика китайських композиторів для дуетів традиційних інструментів з фортепіано: жанрово-стильові та виконавські аспекти
2. Music of Chinese composers for duets of traditional instruments with piano: genre-style and performing aspects

**Реферат:**

1. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю вивчення виконавських аспектів музики китайських композиторів для дуетів традиційних інструментів з фортепіано. Визначено, що жанрова сфера дуетів фортепіано з народними інструментами – дерев'яними духовими та струнними – є достатньо цікавою та перспективною областю китайської камерно-інструментальної музики. У таких творах європейські норми класичних музичних форм та багатство динамічних і фактурних можливостей фортепіано синтезовані з прикметами китайської музичної лексики, а також темброво-колеристичними особливостями національного інструментарію. Популярність таких дуетів обумовлена мобільністю виконавського складу та свободою творчого виявлення китайських композиторів. У таких творах автори відображають метафоричний діалог між культурними світами Сходу й Заходу, поєднуючи різні традиції написання та виконання музики.

Симптоматично, що жанрова сфера дуетів у композиторській творчості в Китаї значно активізувалась після 2000-х років, що пов'язується з політикою відкритості країни та загальними глобалізаційними процесами, які поглинули світ в кінці минулого століття. Доведена репертуарність дуетів традиційних інструментів з фортепіано, популярність їх серед публіки та, водночас, недостатня вивченість подібних творів, що слугує вагомим приводом для їхнього дослідження. Об'єктом дослідження є камерно-інструментальна музика Китаю ХХ – ХХІ століть. Предметом дослідження – твори китайських композиторів для дуетів традиційних інструментів з фортепіано. Мета дослідження – визначити жанрово-стильові, композиційні та виконавські особливості музики китайських композиторів для дуетів традиційних інструментів з фортепіано. Концепція дисертації зумовила необхідність систематизації наукової літератури з наступних напрямків музикознавства та суміжних галузей знань: наукові праці з історії та теорії камерної музики та ансамблевого виконавства; праці з питань історії ансамблевого виконавства в Китаї та особливостей китайської композиторської творчості; праці, в яких вивчається проблема взаємодії західних та східних музичних традицій; роботи з питань програмності в музиці, з проблем виконавських особливостей та інтерпретації музики та широке коло досліджень з історії та теорії музичного мистецтва. Обрана методологія дослідження, що спирається на поєднання мистецтвознавчого та інтерпретологічного підходів, загальних й спеціальних методів, дозволила: осягнути динаміку розвитку камерно-інструментального виконавства Китаю, зокрема в рамках дуетного жанру; продемонструвати особливості композиторського письма та виконавства китайських музикантів в обраних дуетах фортепіано з національним інструментом; виявити їх жанрові характеристики; окреслити особливості виконавського стилю китайських музикантів, що звертаються до дуетного жанру; порівняти різні ансамблеві інтерпретації дуетних творів; розглянути дуети традиційних інструментів з фортепіано в культурно-географічній диференціації; вивчити вплив програмного задуму на внутрішню подієвість творів; виявити особливості композиційної будови обраних дуетних опусів. У дисертації вперше: систематизовані дані щодо дуетів традиційних інструментів з фортепіано китайських композиторів межі ХХ–ХХІ століть; виявлено характерні риси програмного змісту дуетів фортепіано з традиційними струнними та духовими інструментами сучасних китайських композиторів; визначено особливості інтерпретації обраних дуетів китайськими музикантами – носіями оригінальної/автентичної виконавської традиції музикування. Уточнено поняття «дует» як ансамбль традиційного інструменту з фортепіано на основі відповідного паритетного розподілу функцій між ними. Визначено, що камерно-інструментальна музика академічного зразка є достатньо молодою галуззю творчості та налічує трохи більше століття. За цей період китайським композиторам вдалося створити міцний фундамент для розвитку цієї гілки творчості, у тому числі в рамках жанру дуету традиційного інструменту з фортепіано. Встановлено, що популярність цих творів обумовлена роллю традиційних інструментів у китайській культурі та процесом їхньої академізації, що триває й досі. Виявлено, що важливу роль у розповсюдженні жанру дуету традиційного інструменту з фортепіано в Китаї зіграла поява на межі ХІХ та ХХ століть у країні фортепіано, можливості якого були високо оцінені китайськими композиторами.

2. The relevance of the research is conditioned by the necessity to study the performing aspects of the music of Chinese composers for duets of traditional instruments with piano. It is determined that the genre sphere of duets folk instrument – wood and strings – with piano is quite interesting area of Chinese chamber instrumental music. In such music, the European norms of classical musical forms and the richness of the dynamic and textural capabilities of the piano are synthesized with the signs of Chinese musical language, as well as the timbre-coloristic features of the national instruments. The popularity of instrumental duets is confirmed by the mobility of the performing staff and the freedom of creativity of Chinese composers. In such music, the authors reflect a metaphorical dialogue between the cultural worlds of East and West, combining different traditions of writing and performing music. It is symptomatic that the genre sphere of duets with piano in China has significantly intensified after the 2000s, which is associated with the country's openness policy and the general globalization processes that engulfed the world at the end of the last century. The repertoire of duets traditional instruments with piano is proved, their popularity among the public and, at the same time, the lack of knowledge of such works, which serves as a weighty reason for their research. The object of research is chamber instrumental music of China of the

20th – 21st centuries. The subject of research is the works of Chinese composers for duets of traditional instruments with piano. The purpose of the study is to determine the genre-style, compositional and performing features of the music of Chinese composers for duets of traditional instruments with piano. The concept of the dissertation necessitated the systematization of scientific literature in the following areas of musicology and related fields of knowledge: scientific papers on the history and theory of chamber music and ensemble performance; researches dedicated to the history of ensemble performance in China and the features of Chinese ensemble music; researches in which the problem of interaction between Western and Eastern musical traditions is studied; scientific papers dedicated to program music; researches of the problems of performing features and interpretation of music and a wide range of studies on the history and theory of musical art. The selected research methodology, which is based on a combination of art history and interpretological approaches, general and special methods, made it possible to: understand the dynamics of the development of chamber instrumental performance in China, in particular the duet genre; to demonstrate the peculiarities of compositional writing and performance of Chinese musicians in selected duets of national instrument with piano; identify their genre characteristics; to outline the features of the performance style of Chinese musicians who turn to the duet genre; compare different ensemble interpretations of duos; consider duets of traditional instruments with piano in cultural and geographical differentiation; to study the influence of the program design on the internal activity of the works; to reveal the peculiarities of the compositional structure of selected duet opuses. In the dissertation for the first time: systematized data on duets of traditional instruments with piano by Chinese composers at the turn of the 20th-21st centuries; characteristic features of the program content of duets traditional string and wind instruments with piano by modern Chinese composers were revealed; the peculiarities of the interpretation of selected duets by Chinese musicians – bearers of the original/authentic performance tradition of music-making are defined. The concept of "instrumental duet with piano" as a piano ensemble with a solo instrument has been clarified on the basis of the corresponding parity distribution of functions between them. It was determined that chamber instrumental music of the academic model is a fairly young branch of creativity and dates back a little more than a century. During this period, Chinese composers managed to create a solid foundation for the development of this branch of music, including within the genre of duets Chinese traditional instruments with piano. It has been established that the popularity of these works is due to the role of traditional instruments in Chinese culture and the process of their academicization, which continues to this day. It was revealed that an important role in the spread of the duet genre in China was played by the appearance of the piano in the country at the turn of the 19th and 20th centuries, the capabilities of which were highly appreciated by Chinese composers.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Лю Сяосі. «Distant bells» Фанк Кок Юна: камерно-інструментальна версія діалогу китайських та європейських традицій // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2020. Вип. 128. С. 129–141.
- Лю Сяосі. Особливості програмних заголовків китайських дуетів для фортепіано та традиційних інструментів // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Рівне : РДГУ, 2022. Вип. 40. С. 104–110.

- Лю Сяосі. Дуети для янціня та фортепіано в сучасній китайській музиці: теоретико-виконавський погляд // Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпро : Грані, 2022. Вип. 22. С. 238–253.
- Лю Сяосі. Особенности исполнения произведений для гучжен и фортепиано в современной китайской музыке (на примере «Yun Shang Su» Чжоу Юйго) // European Journal of Arts, №1, 2021. С. 28–35.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Планується до впровадження

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Іванніков Тимур Павлович
2. Tumur P. Ivannikov

**Кваліфікація:** д. мист., доц., 17.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7958-8799

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214188

**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Купіна Дарина Дмитрівна
2. Daryna D. Kupina

**Кваліфікація:** к. мист., доц., 17.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9624-9916

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

**Код за ЄДРПОУ:** 02214515

**Місцезнаходження:** вул. Ливарна, 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Держадміністрація

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шаповалова Людмила Володимірівна

2. Liudmyla V. Sharovalova

**Кваліфікація:** д. мист., професор, 17.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9407-7337

**Додаткова інформація:** ;<https://scholar.google.com/citations?user=5QgWvygAAAAJ&hl=ru&oi=ao>; Web of Science ResearcherID AAY-8135-2021

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214350

**Місцезнаходження:** площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Качмарчик Володимир Петрович

2. Volodymyr P. Kachmarchyk

**Кваліфікація:** д.мист., професор, 17.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1877-9767

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214188

**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Безбородько Олег Анатолійович

2. Oleg A. Bezborodko

**Кваліфікація:** к. мист., доц., 17.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7031-4078

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

**Код за ЄДРПОУ:** 02214188

**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України

**Ідентифікатор ROR:**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Жаркова Валерія Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Жаркова Валерія Борисівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна